

Atskaite par dalību COPA/COGECA un Eiropas Komisijas rīkotajā darba grupā:

Lauksaimniecības produktu veicināšana

14. un 21.03.2012., Brisele

Izskatāmais jautājums: DG Agri biznesa delegācija uz Japānu un Koreju

Rezumējums:

30.oktobrī delegācija no Komisijas dosies uz Japānu un Koreju runāt par tirdzniecības iespējām minētajās valstīs. Aktivitātes fokusēsies uz Japānu. 2012.gada 14.-16.novembrī paredzēts piedalīties pārtikas izstādē Ķīnā. Plānots stands 180 m², piedalīsies aptuveni 20 ražotāji no dažādām ES dalībvalstīm.

2013.gadā plānota vizīte uz Vjetnamu.

Somijas jautājums- kā tiek izvēlēts delegācijas sastāvs? Vai tiek apspriesti konkrēti jautājumi par kvalitātes, tehniskajām, sanitārajām prasībām?

Komisijas atbilde- parasti tiek izvēlēti pārstāvji, kas pārstāv dažādus sektorus un nozares. Ņem vērā arī ģeogrāfisko izvietojumu. Ja kādam ir vēlšanās piedalīties, drīkst pieteikties un Komisija to izvērtēs. Vizītes laikā tiek apspriesti arī jautājumi par savstarpējām prasībām attiecībā uz lauksaimniecības produkcijas tirdzniecību.

Izskatāmais jautājums: 14.marta seminārs, ko rīkoja COPA / COGECA

Rezumējums: Eksperte piedalījās arī 14.marta seminārā, atskaite pieejama VLT mājas lapā. Arī Komisija ļoti atzinīgi izteicās par semināru, tas esot bijis ļoti kvalitatīvs, bija daudz derīgas informācijas.

Izskatāmais jautājums: Veicināšanas programmu vienkāršošana

Rezumējums: 1. Pagaidām nav iespējams samazināt pieprasīto papīra daudzumu, ko jāšūta uz Komisiju un nav iespējams daļu dokumentācijas iesniegt elektroniskā formātā, jo Komisijai tāpat nāksies materiālus drukāt izskatīšanai, līdz ar to veidojas lielāka kļūdas iespējamība. Elektroniskais paraksts pagaidām netiek uzskatīts par tik drošu- nedrīkst atstāt Komisiju tādā situācijā, kad rodas šaubas par programmas uzsākšanu/ izpildi. Taču tiek strādāts pie tā, lai šo sistēmu uzlabotu un vienkāršotu.

2. Nepieciešams stingrāk nodalīt Komisijas un dalībvalsts izveidotās uzraudzības institūcijas funkcijas. Būtībā Komisijai tikai jāredz, kā projekts virzās un jāseko tam, lai paredzētais finansējums tiek piešķirts tam paredzētajiem mērķiem.

3. Jāskatās, lai izvēlētas aktivitātes ir īstenojamas. Piem., nevar pieļaut situāciju, kad dodas uz ārvalstu izstādi, bet reprezentējošie cilvēki nav spējīgi komunicēt ar vietējiem iedzīvotājiem. Līdz ar to, ja būs kontrole, šīs izmaksas neskaitīsies attiecināmas. Atgādinājums no Komisijas- katru gadu vienlaicīgi tiek realizēti kādi 100 projekti, līdz ar to reformu realizēt būs grūti, process būs ilgs.

Izskatāmais jautājums: Veicināšanas programmu reforma

Rezumējums: Reforma šobrīd atrodas stadijā „Publiskā apspriešana”- tiek uzklaustas idejas un veikta to sociālā, ekonomiskā un ietekmes analīze. Pēc tam sekos institucionālā apspriešana. Diskusijas Parlamentā vēl nav sākušās- tās sāksies pēc publiskās apspriešanas.

Izskatāmais jautājums: Publiskā apspriešana, ieteikumi

Rezumējums: Atgādinājums- tas nav Komisijas viedoklis.

1. Nepieciešams izstrādāt stratēģiju- gan ES, gan dalībvalstu līmenī. Stratēģijām jābūt savstarpēji saistītām.

2. Nepieciešams samazināt administratīvās procedūras.

3. Jāpalielina atbalsta intensitāte.

4. Jāpalielina pieejamā materiālā bāze.

Pilns ziņojums:

http://ec.europa.eu/agriculture/eval/reports/promotion/quality_assessment_en.pdf

Komisija pagaidām vēl nezina, kurus no ieteikumiem ņems vērā. Nepieciešams skatīt ietekmes analīzi, kura varētu būt gatava jūlijā.

COPA/COGECA viedoklis- 90% no izskatāmajiem jautājumiem nav nekas jauns, tie minēti jau iepriekš.

Ietekmes analīze- tiek izveidoti ziņojumi attiecībā uz sociālo, ekonomisko un vides ietekmi. Tiek vērtētā iespējamā sinerģija. Tiek strādāts ar dažādām DG (ne tikai DG Agri). Pēc tam tiek palaista izmēģinājuma programma, kura tiek vērtēta un uzraudzīta.

Ja nepieciešams, programmā tiek izstrādāti grozījumi vai tā tiek pilnībā pārveidota.

Komisija atgādina, ka nepieciešams, lai veicināšanas programmas dotu pievienoto vērtību ES līmenī. Šobrīd izvērtējot, reti kura tiešām devusi patēriņa vai pieprasījuma pieaugumu.

COPA/COGECA- ļoti bieži tiek pieminēta šī ES līmeņa pievienotā vērtība, taču neliekas, ka Komisijai ir skaidra izpratne par to, kā to panākt. Arī nacionālā līmeņa produktu popularizēšana bieži vien nes labumu arī Eiropai kopumā. Un ir specifiski produkti, piem., vīni, kuriem svarīgi ir „brendi”, vietējās tradīcijas.

Šis skatījums uz programmām šķiet pārāk likumiski pareizi vērtēts, netiek ņemta vērā praktiskā pieredze.

Izskatāmais jautājums: Darba grupa- lauksaimniecības produktu veicināšanas programmu vienkāršošana

Rezumējums:

1.1. Jāveido vienota ES lauksaimniecības produktu veicināšanas stratēģija. To veidojot, jāņem vērā Europa 2020 Stratēģija.

1.2. Jāpalielina eksports- kā viens no risinājumiem izejai no krīzes.

1.3. Produkta popularizēšanā īpaši jāuzsver produktu kvalitāte, augstās dzīvnieku labturības, drošības prasības, tradīcijas, produkcijas dažādība.

1.4. Jādomā, ka krīzes laikā noturēt ES produkcijas patēriņu vietējā tirgū- cilvēki arvien biežāk izvēlas no trešajām valstīm importēto produkciju.

1.5. Jāņem vērā, ka 3. valstīs bieži vien vēlas tirdzniecības līgumus slēgt ar atsevišķām ES dalībvalstīm, nevis ES kopumā.

2.1. Nacionālajā līmenī nepieciešama savstarpēja veicināšanas programmu koordinēšana- lai nav vienlaicīgi vairākas līdzīgas.

2.2. Programma jābalsta uz tirgus izpēti.

2.3. Būtu nepieciešams programmām detalizētu budžeta plānu veidot tikai pirmajam gadam, pārējiem 2 gadiem tikai pamata iestrādes.

2.4. Organizācijām, kas programmu realizē pirmoreiz, varētu dot iespēju pieteikties uz 1 gada programmām ar iespēju to turpināt.

3. Indikatori, ar kuriem var izvērtēt programmu efektivitāti: Kopējās izmaksas pret mērķa auditorijas skaitu; kopējās izmaksas pret aktivitāšu daudzumu un kvalitāti; kopējās izmaksas pret eksporta pieaugumu; mediju ietekmes vērtējums u.c.

Prezentācija no šīs un citām darba grupām pieejama COPA/COGECA dokumentos.

Kopsavilkums/ leteikumi nākamajam darbam: Reforma atrodas sākuma stadijā, jāgaida ietekmes izvērtējums. Pozitīva Latvijai varētu būt viena gada programmu pieejamība. Svarīgi izveidot Latvijas pozīciju attiecībā uz iespējamajām izmaiņām.

Madara Mežviete

Paraksts

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA